

Noi prevederi fiscale pentru grupurile de companii – avantaje și limitari

Legislația privind consolidarea fiscală la impozitul pe profit pentru companiile din același grup, tema aflată pe agenda de discuții dintre mediul de afaceri și Ministerul Finanțelor Publice de câțiva ani, a fost conturată într-un proiect de Ordonanță publicat recent. Textul propus a fost preluat într-un proiect de lege aflat spre dezbateră și adoptare în Parlament.

Efortul declarativ se reduce și costurile totale scad

Prin introducerea conceptului de grup fiscal, companiilor din același grup li se va permite agregarea rezultatelor fiscale, ceea ce ar trebui, pe de o parte, să ușureze eforturile de raportare fiscală la nivel de grup și, pe de altă parte, să permită grupului să își diminueze costul total cu impozitele plătite, întrucât va fi posibil ca pierderile fiscale ale unora din companiile membre să fie compensate cu profiturile celorlalte.

Cu toate acestea, analizând separat cele două aspecte, observăm că proiectul prevede, pe de o parte, ca fiecare membru din grupul fiscal să își calculeze, în mod individual, impozitul pe profit datorat, urmând ca, la nivel de grup, să se facă o consolidare a tuturor calculelor efectuate prin însumarea acestora și completarea unei singure declarații de impozit pe profit. Astfel, membrii grupului nu vor scăpa de calculul rezultatului fiscal individual, ci vor fi scutiți doar de efortul de a îl transpune în formularul 101 individual.

Pierderile înregistrate înainte de intrarea în grup nu se compensează

Cât privește agregarea rezultatelor fiscale, consolidarea în varianta propusă de autorități permite compensarea pozițiilor de pierdere fiscală cu cele de profit fiscal între membrii grupului însă acest avantaj este limitat la pierderile rezultate după intrarea în grup. Cu alte cuvinte, pentru pierderile fiscale înregistrate înainte de intrarea în grup, nu există posibilitatea compensării.

Mai mult, fiecare membru își va calcula încadrarea în limitele de deductibilitate la nivel individual, și nu consolidat. De exemplu, costurile cu finanțarea sau cheltuielile sociale ce vor putea fi transmise grupului pentru a fi deduse din rezultatul fiscal consolidat sunt cele determinate pe baza limitelor individuale, deși, în anumite situații, dacă s-ar calcula la nivel consolidat, s-ar putea obține un avantaj fiscal mai mare.

În mod similar, creditele fiscale aferente sponsorizărilor și scutirea de impozit pe profit reinvestit vor fi testate individual, dar grupul va putea cuprinde toate sumele în consolidare doar dacă impozitul pe profit agregat va acoperi totalul sumelor respective.

În plus, se menține, din păcate, efortul declarativ legat de pregătirea dosarului de prețuri de transfer la nivelul fiecărui membru, inclusiv pentru tranzacțiile desfășurate cu membrii grupului. Mediul de afaceri a făcut propuneri directe în sensul eliminării acestei obligativități, însă acestea nu se regăsesc în noul proiect.

Cum se pot maximiza beneficiile consolidării fiscale?

O varianta utilizată până în prezent de a consolida rezultatele fiscale ale mai multor companii este reorganizarea prin operațiuni de fuziune sau divizare, operațiuni care, în general, aduc sinergii și oportunități de eficientizare pentru afacerile comune.

Cu alte cuvinte, atunci când grupurile urmăreau integrarea activităților lor în vederea eficientizării proceselor operaționale și de management și alegeau varianta fuziunii sau divizării, obțineau automat “consolidarea” rezultatelor lor contabile și fiscale. Aceasta “consolidare” aducea beneficiul unui singur calcul de impozit pe profit, nu individual cum este prevăzut în cazul consolidării fiscale. Mai mult, un alt beneficiu secundar al fuziunilor, de exemplu, constă în posibilitatea societății absorbante să preia și să utilizeze pierderile fiscale anterior înregistrate de societățile absorbite, chiar dacă acestea sunt microîntreprinderi la data fuziunii. Un motiv de simplificare era de asemenea eliminarea tranzacțiilor intra-grup și implicit a cerințelor de documentare a prețurilor de transfer.

Ce se întâmplă în cazul companiilor cu regimuri fiscale specifice?

Proiectul menționează expres ca microîntreprinderile și platitorii de impozit HoReCa nu pot adera la grupul fiscal. Aceasta prevedere se contrazice cu alte două conform cărora, pe de o parte, pe perioada de consolidare, membrii unui grup fiscal care devin microîntreprinderi sau platitoare de impozit HoReCa, pot aplica sistemul de consolidare fiscală prin excepție, iar, pe de altă parte, textul propune obligația membrului care nu mai îndeplinește condiția de a fi platitor de impozit pe profit de a ieși din grup.

Prin urmare, rămâne neclar dacă microîntreprinderile și companiile platitoare de impozit HoReCa pot aplica regulile sistemului de consolidare fiscală, astfel încât sunt necesare clarificări exprese în acest sens.

În acest context, înainte de a lua o decizie referitoare la sistemul / metoda cea mai avantajoasă de „consolidare” a unui grup fiscal, trebuie pregătită o analiză amanunțită din mai multe perspective (spre ex., regimul fiscal al societăților din grup, perspectiva financiară, contabilă, etc.), întrucât e posibil ca pentru un anumit grup consolidarea fiscală să fie cea mai potrivită, iar pentru un alt grup să fie avantajoasă reorganizarea. Totuși, trebuie menționat că, spre deosebire de consolidare, unde pot intra toate societățile unui grup care îndeplinesc condițiile prevăzute de textul de lege, în cazul reorganizărilor pot fi aduse laolaltă societăți sau activități în măsura în care o eventuală sinergie aduce, în primul rând, avantaje economice activității per ansamblu (de ex. un proces de management mai eficient). Reorganizările nu trebuie efectuate cu scopul principal al consolidării fiscale și/sau preluării pierderilor fiscale.